

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора юридичних наук, професора
Віхляєва Михайла Юрійовича на дисертацію Кубатка Костянтина
Володимировича на тему «Публічне адміністрування у сфері
формування та функціонування суддівського корпусу України»
на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за
спеціальність 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право;
інформаційне право»**

Дисертація К.В. Кубатка присвячена актуальній для сучасної юридичної науки та практики тематиці і виконана на стику двох спеціальностей: 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» та 12.00.10 «судоустрій; прокуратура та адвокатура». Концепція публічного адміністрування достатньо змістовно розроблена в сучасній доктрині адміністративного права, про що автор вірно зазначає в роботі, проте питанням публічного адміністрування саме у сфері формування та функціонування суддівського корпусу України приділена ще недостатня увага, що також продемонстровано в обґрунтуванні актуальності проведеного К.В. Кубатко дослідження.

Останні роки продемонстрували серйозну та системну кризу в системі публічного адміністрування у сфері формування та функціонування суддівського корпусу: тривалий час був відсутній повноважний склад Вищої ради правосуддя, і досі триває конкурс на посади членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, яка не працює вже майже три роки, що, в свою чергу, не дає можливості проводити нові добори та конкурси на посади суддів. При цьому в багатьох судах відчувається суттєвий кадровий голод (в деяких апеляційних судах неможливо сформувати колегію суддів через несформований суддівський корпус), що негативно впливає на дотримання розумних строків судового розгляду справ, створює додаткове

навантаження на працюючих суддів, що в свою чергу ускладнює захист прав і свобод людини в суді.

Проблемними залишаються питання матеріально-технічного забезпечення судів та впровадження повноцінного електронного документообігу в діяльність органів судової влади України.

Окреслені проблеми та ряд інших питань вимагають їх оперативного вирішення на законодавчому рівні та на рівні відомчої нормотворчості з метою удосконалення механізму публічного адміністрування у даній сфері суспільних відносин.

Вищезазначене обґрунтовує як теоретичну, так і практичну значимість дослідження Кубатка К.В.

Дисертація має логічну будову та містить всі необхідні структурні елементи. В процесі дослідження К.В. Кубатко опрацьовано значний масив нормативних та літературних джерел, наукової періодики, що дозволило сформулювати обґрунтовані та взаємопов'язані висновки.

Заслуговує на увагу наукова новизна дисертації, яка є першим комплексним дослідженням публічного адміністрування у сфері формування та функціонування суддівського корпусу України з урахуванням останніх змін до законодавства, аналізом актуальних питань та зарубіжного досвіду публічного адміністрування у даній сфері суспільних відносин.

Сформульовані в дисертаційному дослідженні положення, зроблені узагальнення, висновки та пропозиції мають загальнотеоретичне та прикладне значення для науки адміністративного права, правотворчої діяльності та юридичної практики у сфері формування та функціонування суддівського корпусу та судової системи України в цілому.

Як і будь-яке ґрунтовне наукове дослідження, робота К.В. Кубатка не позбавлена певних недоліків.

По-перше, в підрозділі 1.1. «Історіографія та методологія дослідження публічного адміністрування у сфері формування та функціонування суддівського корпусу України» залишено поза увагою аналіз наукових робіт,

публікацій зарубіжних авторів, присвячених обраній автором тематиці. Науковці Західної Європи, США та інших розвинутих держав приділяють чималу увагу різним аспектам публічного адміністрування, тому стислий виклад їх досягнень тільки б прикрасив роботу.

По-друге, у назві підрозділу 2.1 дисертації автором заявлено дослідження поняття та ознак публічного адміністрування, а також його співвідношення з іншими категоріями доктрини адміністративного права. В той же час ознайомлення із змістом даного підрозділу дає підстави стверджувати, що в роботі сконцентована увага на ознаках, які відрізняють державне управління від публічного адміністрування та публічного управління. Позитивно оцінюючи сформульоване в дисертації авторське визначення публічного адміністрування, слід відзначити достатньо критичний підхід автора до поняття «державного управління», яке в роботі прямо пов'язується із командно-адміністративною системою тоталітарного режиму. Така позиція потребує додаткових пояснень здобувача.

По-третє, досліджуючи зарубіжний досвід публічного адміністрування у сфері формування та функціонування суддівського корпусу України, К.В. Кубатко зосереджує увагу на досвіді таких розвинутих держав як США, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії, Французька та Італійська Республіки, Королівство Нідерландів, Республіка Австрія та Республіка Польща. Проте, в роботі було б доцільно дослідити також відповідний позитивний досвід інших держав Західної та Східної Європи, Латинської Америки, Африки, Близького Сходу. Для України, зокрема, корисним є позитивний досвід пострадянських країн, які позбулися тоталітарного минулого та побудували демократичні та розвинуті судові системи європейського рівня (як-то Естонська, Литовська, Латвійська Республіки, Чеська Республіка, Словацька Республіка тощо).

По-четверте, дискусійною є пропозиція К.В. Кубатка щодо обрання (затвердження на посаді) суддів апеляційних судів населенням відповідної адміністративно-територіальної одиниці після спливу п'ятирічного строку

перебування їх на посаді. Зокрема, потребує пояснення доцільність обрання суддів населенням певної адміністративно-територіальної одиниці при тому, що більшість громадян в своєму житті вкрай рідко стикається із судовою системою. На відміну від політиків судді не є «публічними» особами і мало хто з населення територіальної громади великого міста знає хто обіймає посади в апеляційному суді. Відповідно виникає питання – керуючись якими принципами чи критеріями громадяни будуть голосувати за того чи іншого суддю, якщо більшість взагалі не цікавиться їх роботою.

По-п'яте, пропозиція К.В. Кубатка щодо проходження кандидатами на посаду судді поліграфічного дослідження (психофізіологічного дослідження з використанням поліграфа) з метою виявлення кандидатів, які не відповідають критеріям доброчесності, оскільки надали неправдиві відповіді на ключові запитання щодо їхнього минулого (вчинення кримінальних правопорушень, вживання наркотичними засобами тощо) також потребує додаткових пояснень. Адже, як стверджує сам автор в роботі, поліграфічне дослідження не дає 100% гарантії того, що кандидат на посаду надав чесну відповідь (тобто є певний процент людей, які можуть ввести в оману і цей технічний прилад). Саме тому дані, отримані внаслідок психофізіологічного дослідження з використанням поліграфа (детектора брехні), не можуть бути визнаними доказами у суді, про що окремо зазначив в одному із своїх останніх рішень Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду.

Проте, висловлені зауваження мають дискусійний характер і значною мірою не впливають на загальну позитивну оцінку роботи К.В. Кубатка.

Вищезазначене дозволяє зробити висновок про те, що дисертація на тему «Публічне адміністрування у сфері формування та функціонування суддівського корпусу України» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» є завершеною науковою працею, яка відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (із змінами) «Про затвердження Порядку присудження

наукових ступенів», а її автор – Кубатко Костянтин Володимирович заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Офіційний опонент:

доктор юридичних наук, професор,
заступник директора
Видавничого дому «Гельветика»

М.Ю. Віхляєв

Підпис засвідчую:

кандидат економічних наук,
директор Видавничого дому «Гельветика»

О.П. Головка